Chcem ubytovať odídenca

Kto si môže uplatniť príspevok?

Príspevok poskytuje obec osobe, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v jej územnom obvode, ktorá v nej poskytne bezodplatne ubytovanie odídencovi. Takéto ubytovanie musí spĺňať minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu podľa § 8 ods. 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia.
Príspevok poskytuje obec aj ďalším oprávneným osobám, a to právnickým osobám, ktoré poskytujú bezodplatne ubytovanie odídencovi v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, ktoré vlastnia alebo spravujú, ak takéto ubytovanie neposkytujú na základe živnostenského oprávnenia. Takéto ubytovanie musí spĺňať minimálne požiadavky podľa § 9 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 259/2008 Z. z.
Ďalšou oprávnenou osobou je aj obec alebo vyšší územný celok, ak bezodplatne poskytuje ubytovanie odídencovi v nehnuteľnosti, ktorú vlastní alebo v nehnuteľnosti, ktorá je v správe alebo vo vlastníctve jej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie.
Ďalšie oprávnené osoby podľa bodov 2 a 3 sú povinné pred začatím poskytovania ubytovania odídencom v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie oznámiť obci celkovú ubytovaciu kapacitu tejto nehnuteľnosti. Túto povinnosť si musia splniť do 9. apríla 2022.

Aké nehnuteľnosti môžu byť poskytnuté na dočasné ubytovanie odídenca?

V prípade nehnuteľnosti slúžiacej na bývanie takéto ubytovanie musí spĺňať minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu. Obytná plocha bytu nižšieho štandardu musí byť najmenej 12 m2 na užívateľa a 6 m2 na každú ďalšiu osobu, ktorá s ním žije v domácnosti. Úžitková plocha bytu nižšieho štandardu musí byť najmenej 15 m2. Minimálne požiadavky na vybavenie bytu nižšieho štandardu sú:
a) napojenie na prívod pitnej vody s technickou možnosťou inštalovania zariadenia na varenie, prípravu teplej vody, možnosťou inštalovania zariadenia na osobnú hygienu,
b) odvedenie odpadových vôd s technickou možnosťou inštalovania splachovacieho záchoda,
c) technická možnosť inštalovania vykurovacích telies na lokálne vykurovanie obytných miestností.

V prípade v nebytovej budovy slúžiacej na krátkodobé ubytovanie Takéto ubytovanie musí mať zabezpečené dostatočné množstvo tečúcej pitnej vody a tečúcej teplej vody a svetlá výška izby ubytovacieho zariadenia musí mať:
a) najmenej 2 400 mm, odporúča sa 2 600 mm,
b) v podkroví najmenej 2 300 mm, odporúča sa aspoň 2 400 mm,
c) v podkroví so skloneným stropom najmenej nad polovicou svojej plochy svetlú výšku najmenej 2 400 mm; v miestach sklonenia má byť najmenšia svetlá výška aspoň 600 mm, pričom do podlahovej plochy miestnosti sa započítava plocha, nad ktorou je najmenšia svetlá výška 1 300 mm.

Musím obci hlásiť vopred, že plánujem ubytovať odídenca?

Táto povinnosť sa vzťahuje len pre právnické osoby, ktoré poskytujú bezodplatne ubytovanie odídencovi v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, ktoré vlastnia alebo spravujú, ak takéto ubytovanie neposkytujú na základe živnostenského oprávnenia. Pred začatím poskytovania ubytovania odídencom musia oznámiť obci, v ktorej územnom obvode je takáto budova, celkovú ubytovaciu kapacitu nebytovej budovy slúžiacej na krátkodobé ubytovanie.

Možno apartmány považovať za nehnuteľnosti slúžiace na bývanie pre účely poskytovania príspevku podľa zákona o azyle?

Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) pojem „apartmán" nepozná, avšak podľa § 6 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona sa v katastri evidujú o. i. aj byty a nebytové priestory.
Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov definuje byt ako miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú rozhodnutím stavebného úradu trvalo určené na bývanie a môžu na tento účel slúžiť ako samostatné bytové jednotky.
Apartmán sa v katastri eviduje ako byt, ak podľa celkovej stavebnej dokumentácie príslušnej budovy spĺňa definičné znaky bytu, a ako nebytový priestor, ak podľa celkovej stavebnej dokumentácie príslušnej budovy spĺňa znaky nebytového priestoru.
V zmysle vyhlášky č. 277/2008 Z. z. apartmán je súbor dvoch alebo viacerých miestností na ubytovanie hostí. Jedna z týchto miestností spĺňa podmienky obývacej miestnosti. Súčasťou apartmánu je hygienické zariadenie. Apartmán v prípade apartmánového domu je vybavený kuchynkou alebo kuchynským kútom a možno ho nazvať i apartmánovým bytom.
Z vyššie uvedeného vyplýva, že osobe vlastniacej apartmán, ktorý je v katastri vedený ako bytový priestor, možno priznať príspevok podľa § 36a ods. 2 zákona o azyle.
Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že osobe vlastniacej apartmán, ktorý je v katastri vedený ako nebytový priestor, možno priznať príspevok za splnenia podmienok podľa § 36a ods. 4 a 5 zákona o azyle.

Čo znamená, že sa ubytovanie odídencovi musí poskytnúť bezodplatne? Zahŕňa suma aj doplnkové služby ako internet, streamovacie služby a podobne?

Ubytovanie je bezplatné (teda sa do neho zarátava aj voda, plyn, elektrina). Ostatné doplnkové služby sú na dohode medzi nájomcom a prenajímateľom.

Má v tejto súvislosti povinnosti aj odídenec?

Áno. Má povinnosť s oprávnenou osobou uzatvoriť zmluvu. Za odídenca, ktorý nenadobudol plnoletosť uzatvára zmluvu o poskytnutí ubytovania odídencovi jeho zákonný zástupca, blízka osoba alebo súdom ustanovený opatrovník.
Na účely poskytovania príspevku je odídenec, ktorému oprávnená osoba poskytuje ubytovanie, povinný raz mesačne počas poskytovania ubytovania osobne oznámiť obci, že mu oprávnená osoba poskytuje ubytovanie. Táto povinnosť sa týka všetkých odídencov, vrátane detí.

Aké dokumenty potrebujem

Akým spôsobom bude vlastník nehnuteľnosti dokazovať ubytovanie odídencov, čo bude musieť doložiť?

Základnou podmienkou je **uzavretie zmluvy** o poskytnutí ubytovania medzi majiteľom nehnuteľnosti a odídencom. Upozorňujeme, že musí ísť o osobu odídenca, to znamená, že nejde o akéhokoľvek štátneho príslušníka Ukrajiny, ale iba o osobu, ktorá má udelený status dočasného útočiska. Vzor zmluvy bude zverejnený. Zároveň, **odídenec** sa podľa zákona musí **raz v mesiaci hlásiť príslušnej obci**, v ktorej sa mu poskytuje ubytovanie. Prenajímateľ po uzatvorení zmluvy s odídencom túto predloží obci. Obci zároveň po skončení každého kalendárneho mesiaca predloží **výkaz** o počte nocí, v ktorých skutočne poskytoval odídencovi ubytovanie.

V akej forme predkladá oprávnená osoba dokumenty obci?

Oprávnená osoba predkladá obci **originál zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencovi** podľa vzoru zverejneného na www.minv.sk a www.ua.gov.sk. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy je **čestné vyhlásenie oprávnenej osoby** a **kópia dokladu** o tolerovanom pobyte na území Slovenskej republiky s označením „ODÍDENEC" alebo s označením „DOČASNÉ ÚTOČISKO".
V tejto súvislosti odporúčame vyhotovovať zmluvu o poskytnutí ubytovania odídencovi minimálne v troch rovnopisoch.
Do piatich pracovných dní po ukončení kalendárneho mesiaca predkladá oprávnená osoba obci úplne a pravdivo vyplnený **výkaz** na tlačive, ktoré vzor je zverejnený na www.minv.sk a www.ua.gov.sk.

Môže oprávnená osoba doručiť dokumenty potrebné pre vyplácanie príspevku poštou alebo sprostredkovane?

Zákon neukladá oprávnenej osobe povinnosť predkladať originál zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencovi, čestné vyhlásenie oprávnenej osoby a kópia dokladu o tolerovanom pobyte na území Slovenskej republiky ani výkaz osobne. Pri využití poštovej prepravy sa však oprávnená osoba vystavuje riziku, že nestihne zákonom ustanovenú lehotu.

Akým spôsobom sa do výkazu bude uvádzať ubytovanie za mesiac február?

Keďže postup sa začne uplatňovať koncom marca, v mesiaci apríl 2022 podávajú oprávnené osoby jeden spoločný výkaz za mesiace marec 2022 a február 2022.; ministerstvo poukáže peniaze obciam do konca apríla, obec by mala vyplácať prenajímateľov do 5 pracovných dní od prijatia peňazí od ministerstva, t. j. predpoklad prvých platieb je začiatkom mája.

Kde a akým spôsobom si mám uplatniť príspevok?

Príspevok sa uplatňuje na obci. Oprávnená osoba je povinná predložiť obci originál zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencovi. Vzor zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencovi je zverejnený na webovom sídle ministerstva vnútra. Pokiaľ žiadosť podáva právnická osoba v nehnuteľnosti ktorú vlastní alebo spravuje, je povinná predložiť originál zmluvy o správe nehnuteľnosti.
Oprávnená osoba predkladá do 5 pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca, v ktorom poskytla ubytovanie odídencovi obci výkaz, ktorý obsahuje počet nocí, počas ktorých bolo odídencovi skutočne poskytované ubytovanie a ďalšie údaje uvedené vo vzore výkazu, ktorý sa nachádza na webe ministerstva.
Ubytovaná je napr. matka a jej dve deti. V zmluve sa nehovorí o počte ubytovaných. Majú byť teda uzatvorené tri zmluvy, alebo ...? V zákone sa píše (§ 36a ods. 2), že za odídenca, ktorý nenadobudol plnoletosť, uzatvára zmluvu zákonný zástupca.
Medzi oprávnenou osobou a odídencami, ktorí sú v príbuzenskom vzťahu, postačuje uzatvoriť jednu zmluvu, v ktorej sú uvedení všetci odídenci. Jednotlivých ubytovaných odídencov (rodinu) uvedie oprávnená osoba vo výkaze.

Odovzdá oprávnená osoba obci originál alebo fotokópiu zmluvy s odídencom?

Musí byť predložený originál zmluvy, kópia nepostačuje. Odporúčame si na tieto účely vyhotovovať minimálne 3 rovnopisy zmluvy zo strany oprávnených osôb.

Môžem požadovať úhradu príspevku za ubytovanie odídenca za družstevný byt, pričom na katastri je ako vlastník zapísané bytové družstvo?

Príspevok poskytuje obec osobe, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v jej územnom obvode, ktorá v nej poskytne bezodplatne ubytovanie odídencovi. Uvedená osoba nie je vlastníkom bytu, a preto nie je oprávnenou osobou v zmysle zákona o azyle.

Informácie o príspevku

Aká je výška príspevku?

Príspevok sa poskytuje vo výške 7 eur za jednu noc ubytovania odídenca, ak ide o osobu, ktorá dovŕšila vek 15 rokov a 3,50 eura za jednu noc ubytovania odídenca, ak ide o osobu, ktorá nedovŕšila vek 15 rokov.

Kto bude vyplácať príspevok od štátu za ubytovanie ukrajinských utečencov?

Príspevok bude oprávnenej osobe vyplácať **obec**; na účet v banke alebo v hotovosti. K výplate finančných prostriedkov oprávnenej osobe, teda prenajímateľovi, dôjde až po tom, ako obec tieto finančné prostriedky dostane poukázané od ministerstva vnútra.

Systém bude taký, že do 5 pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca prenajímateľ odovzdá obci **výkaz**, obec zosumarizuje všetky výkazy od všetkých prenajímateľov a spracuje ich do jednotného **prehľadu o uplatnených príspevkoch**, ktorý pošle ministerstvu do 15. dňa v kalendárnom mesiaci. Ministerstvo po verifikácii a spracovaní doručených prehľadov poukáže príslušnú sumu každej z obcí do konca kalendárneho mesiaca. Obec vyplatí príspevky prenajímateľom do 5 pracovných dní od prijatia peňazí od ministerstva vnútra.

Vzor výkazu a prehľadu bude zverejnený na webe minv.sk a ua.gov.sk. Tam sa tiež bude zverejňovať vzor zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencovi, ktorej uzavretie je podmienkou na to, aby mohol byť príspevok za ubytovanie poskytnutý.

Príspevok za ubytovanie podnikateľským subjektom sa riadi schémou upravenou v zákone o podpore cestovného ruchu a je v gescii ministerstva dopravy. S otázkami týkajúcimi sa podnikateľských subjektov je potrebné sa obrátiť na ministerstvo dopravy.

Za akú dobu sa poskytuje príspevok?

Príspevok sa poskytuje za noc ubytovania odídenca. Príspevok možno poskytnúť aj najviac za sedem nocí poskytovania ubytovania prechádzajúcich dňu poskytnutia dočasného útočiska odídencovi, najskôr však od 26. februára 2022.
Podľa nariadenia vlády č. 99/2022 Z. z. si možno príspevok uplatniť za ubytovanie odídenca poskytnuté najdlhšie do 30. júna 2022.

Ako sa vypláca príspevok?

Obec vypláca príspevok oprávneným osobám do 5 pracovných dní od prijatia sumy poukázanej ministerstvom vnútra.

V akej výške sa vypláca príspevok?

Výšku príspevku pre osobu, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v jej územnom obvode, ktorá v nej poskytne bezodplatne ubytovanie odídencovi, definuje zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v § 36a ods. 3.
Výška príspevku pre právnické osoby, ktoré poskytujú bezodplatne ubytovanie odídencovi v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, ktoré vlastnia alebo spravujú, sa poskytuje za noc ubytovania odídenca v sume v súlade s nariadením vlády č. 99/2022 Z. z., najviac za ubytovanie takého počtu odídencov, ktorý zodpovedá rozsahu oznámenej ubytovacej kapacity. Ak sa v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie nachádza byt, na určenie príspevku sa použije § 36a ods. 3. zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Aké sú obmedzenia pre poskytnutie príspevku?

Príspevok sa neposkytuje osobe, na ktorú sa vzťahuje poskytovanie príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi podľa osobitného predpisu (§ 27 zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení zákona č. 92/2022 Z. z.) alebo osobe, ktorá má nárok na akékoľvek iné peňažné plnenie súvisiace s poskytnutím ubytovania odídencovi podľa osobitných predpisov (napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov). Príspevok sa neposkytuje ani osobe, ktorá si uplatní nárok na poskytnutie príspevku za ubytovanie odídenca, ktorému sa poskytuje ubytovanie v azylovom zariadení.

Kedy budú vyplácané prvé príspevky?

Keďže postup sa začal uplatňovať koncom marca, výkazy a prehľady za marec sa budú predkladať v apríli; ministerstvo vnútra poukáže peniaze obciam do konca apríla, obec by mala vyplácať prenajímateľov do 5 pracovných dní od prijatia peňazí od ministerstva, t. j. predpoklad prvých platieb je začiatkom mája.